

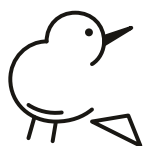
Ptáci na krmítku — poznávací list

Osm ptáků, kteří k českému krmítku přilétají nejčastěji. Odškrtněte políčko a připište datum, kdy jste ptáka poprvé viděli. Vydrží na celou zimu. Druhy vybrané podle výsledků **Ptačí hodinky** (Česká společnost ornitologická).

Jméno dítěte

Zima (rok)

Kde pozorujeme

Sýkora koňadra

Velká jako vrabec. Žluté břicho s **černým pruhem** uprostřed, černá hlava, bílé tváře. Vezme semínko a odletí s ním na větev.

☐ viděli jsme

Sýkora modřinka

Menší než koňadra. **Modrý čepeček** a modrá křídla, žluté břicho bez pruhu. Umí viset na lojové kouli hlavou dolů.

☐ viděli jsme

Vrabec domácí

Hnědošedý, zavalitý, silný zobák. Sameček má černý „**podbradník**“ a šedou čepičku. Nikdy nepřiletí sám — přijde hejno.

☐ viděli jsme

Vrabec polní

Podobný domácímu, ale má **hnědou čepičku** a černou skvrnku na bílé tváři. Samec i samice vypadají stejně.

☐ viděli jsme

Kos černý

Větší než sýkora. Sameček **celý černý s oranžovým zobákem**, samička hnědá. Skáče po zemi pod krmítkem a převrací listy.

☐ viděli jsme

Strakapoud velký

Černobílý, **pod ocasem červený**. Drží se lojové koule kolmo, jako kdyby lezl po kmeni. Nesplete se s ničím jiným.

☐ viděli jsme

Zvonek zelený

Zelenožlutý, **silný světlý zobák**, žluté lemy na křídlech. Sedne si doprostřed krmítka a ostatní odhání.

☐ viděli jsme

Straka obecná

Velká, černobílá, s **velmi dlouhým ocasem**. Na slunci se leskne domodra. Do krmítka se nevejde — obchází ho po zemi.

☐ viděli jsme

Tip na hru: u dětí do pěti let nezačínejte jmény, ale otázkami. *Je větší, nebo menší než vrabec? Má na sobě žlutou? Sedí na krmítku, nebo skáče po zemi?* Jméno si dítě zapamatuje samo, až ho uslyší dost často.

Čím krmit a čím rozhodně ne

Vytiskněte a pověste u krmítka nebo na lednici. Podle doporučení **České společnosti ornitologické**. Pravidlo pro děti zní jednoduše: do krmítka patří jen to, co roste. Nic, co jsme si uvařili.

ANO — tohle jim pomůže

- ✓ **Slunečnicová semena**
Základ pro sýkory, zvonky i vrabce.
- ✓ **Oves, proso, pšenice**
Nebo hotová zimní směs pro venkovní ptactvo.
- ✓ **Lojové koule a tukové směsi**
Sýkory, strakapoudi, brhlíci. Kupujte je bez plastové sítky.
- ✓ **Nakrájené jablko**
Na zem nebo napíchnuté. Pro kosy a kvíčaly.
- ✓ **Ovesné vločky**
Surové, nesladké.
- ✓ **Vařená rýže a vařené brambory**
Bez soli a bez tuku.
- ✓ **Strouhaná mrkev**
Čerstvá, nastrouhaná nahrubo.
- ✓ **Strouhanka z nesoleného pečiva**
Jen z pečiva bez soli — jinak ne.

NE — tohle jim uškodí

- ✗ **Chléb, rohlíky, housky**
Zasytí, ale nedodají tuk ani bílkoviny. Plesnivé jsou nebezpečné.
- ✗ **Všechno slané**
Arašídý, chipsy, slanina, uzeniny. Sůl drobní ptáci nezvládnou vyloučit.
- ✗ **Všechno sladké**
Cukroví, čokoláda, sušenky, koláče.
- ✗ **Kořeněné a uzené**
Salámy, klobásy, zbytky z večeře.
- ✗ **Přepálený tuk a smažené**
Ani zbytky sádla z pánve.
- ✗ **Zkažené a plesnivé jídlo**
V jakékoli podobě, i „jen trochu“.
- ✗ **Zbytky z kuchyně obecně**
„Krmítko není popelnice.“ (ČSO)
- ✗ **Lojové koule v plastové sítko**
Ptáci se v ní zamotají, spadlou sítku spolknou psi nebo ježci.

Kdy krmit: hlavně v zimě, při nízkých teplotách a sněhové pokrývce — zhruba od prvních mrazů do jara. Mimo zimu se na krmítku snadněji šíří nemoci. **Hygiena:** trus a zbytky odklízejte denně, jednou týdně krmítko vymyjte horkou vodou. Objeví-li se nemocný pták, potravu vyhoďte, krmítko vydezinfikujte a dva týdny nekrmte. Raději několik menších krmítek než jedno velké.

Kam krmítko pověsit: na otevřené, přehledné místo, odkud má pták rozhled a kam se kočka nedostane nepozorovaně — ne do hustého keře. Kvůli oknům platí opak, než čekáte: krmítko dejte **půl metru a blíže** ke sklu. Z takové vzdálenosti pták nenabere rychlost, aby se při nárazu vážně zranil. Nejhorší je krmítko pár metrů od velkého okna. Velké prosklené plochy polepte po celé ploše tak, aby mezery mezi prvky nebyly větší než zhruba 10 cm. **Samotná černá silueta dravce nefunguje** — je to letitý mýtus.